

Programarea microprocesorului Intel 8086. Instructiuni pentru lucrul cu siruri

Scopul lucrării

- a) Instructiuni de transfer pentru lucrul cu siruri.
- b) Instructiuni de comparatie pentru lucrul cu siruri.

1. Instructiuni pentru lucrul cu siruri

Sirurile de date sunt declarate in limbajul de asamblare al microprocesorului Intel 8086 cu ajutorul directivelor DB, DW si DD (in functie de tipul datelor).

Exemplul 1:

cifra DB 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0AH, 0BH, 0CH, 0DH, 0EH, 0FH

Exemplul 2:

mesaj DB 'Introduceti datele \$'

In primul caz este vorba de 16 octeti reprezentand cifrele in baza 16 iar in al doilea caz este vorba de 19 octeti reprezentand codurile ASCII ale literelor unui text.

Pentru realizarea unei operatii in mod repetat asupra elementelor consecutive ale unui sir sau a doua siruri se utilizeaza instructiuni specializate numite *instructiuni pentru lucrul cu siruri*.

1.1. Instructiuni pentru lucrul cu siruri cu operanzi expliciti

Instructiunile pentru lucrul cu siruri utilizeaza intotdeauna cate 2 operanzi. Daca acestia sunt specificati explicit in codul instructiunii dupa mnemonica atunci instructiunea se numeste *cu operanzi expliciti*.

1.2. Instructiuni pentru lucrul cu siruri cu operanzi impliciti

Instructiunile pentru lucrul cu siruri care nu are cei doi operanzi specificati explicit in codul instructiunii se numesc *cu operanzi impliciti*.

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

Deoarece sirurile de date se află în memorie s-au stabilit *perechi de registre utilizate implicit pentru adresarea datelor curente ale sirurilor*. Dacă sirul este de tip *destinatie*, atunci perechea de registre de adresare este ES : DI. Dacă sirul este de tip *sursa*, atunci perechea de registre de adresare este DS : SI. De aceea registrul DI poartă numele *Destination Index* iar registrul SI numele *Source Index*.

Dacă datele sunt octeti (*Bytes*), instrucțiunea utilizată va avea terminația **B** iar dacă datele sunt cuvinte (*Words*), instrucțiunea utilizată va avea terminația **W**.

Actualizarea regisztrilor de adresare difera in functie de doi parametrii:

- tipul datelor sirului (exprimat în număr de octeti: **1** pentru *Byte* și **2** pentru *Word*), care determină valoarea absolută a actualizării (modulul actualizării),
- valoarea flag-ului *Direction* (DF, **1** pentru sens *direct* și **0** pentru sens *invers*), care precizează sensul în care se face actualizarea.

Prin *convenția Intel* s-a stabilit sensul direct sensul crescator al adreselor iar sensul invers sensul descrescator al adreselor. De aceea putem spune că valoarea flag-ului DF reprezintă semnul actualizării regisztrilor SI și/sau DI.

Dacă notăm cu *a* actualizarea:

- pentru o instrucțiune care lucrează cu octeti (terminată cu **B**),
 - dacă DF = 0: $a = +1$
 - dacă DF = 1: $a = -1$
- pentru o instrucțiune care lucrează cu cuvinte (terminată cu **W**),
 - dacă DF = 0: $a = +2$
 - dacă DF = 1: $a = -2$

Instrucțiunile pentru lucrul cu siruri se pot împărti în instrucțiuni *de transfer* și instrucțiuni *de comparatie*. O instrucțiune de lucru cu siruri este *două sarcini de realizat*:

- operația propriu-zisa (transfer sau comparatie) asupra datelor curente,
- actualizarea regisztrilor de adresare corespunzătoare (SI și/sau DI) pentru urmatoarea execuție a instrucțiunii (pregătirea următoarelor date).

2. Instrucțiuni de transfer pentru lucrul cu siruri

2.1. Instrucțiunile MOVS, LODS, STOS

Instrucțiunile de transfer pentru lucrul cu siruri cu operanzi expliciti sunt:

- transfer *intre două siruri*:

MOVS SIRDEST, SIRSURSA

- transfer din sir în regisztr (*incarcare regisztr*):

LODS AL, SIRSURSA sau
LODS AX, SIRSURSA

- transfer din regisztr în sir (*stocare în memorie*):

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

STOS SIRDEST, AL sau
STOS SIRDEST, AX

Instructiunile cu operanzi impliciti pentru siruri de octeti au formele:

- transfer *intre doua siruri*:

MOVSB

- transfer din sir in registru (*incarcare registru*):

LODSB

- transfer din registru in sir (*stocare in memorie*):

STOSB

iar *instructiunile cu operanzi impliciti pentru siruri de octeti au formele:*

- transfer *intre doua siruri*:

MOVSW

- transfer din sir in registru (*incarcare registru*):

LODSW

- transfer din registru in sir (*stocare in memorie*):

STOSW

1. Efectul instructiunii MOVSB este:

a) Daca DF = 0:

ES : DI <-- DS : SI	- transfer curent sir - sir
SI <-- SI + 1	- actualizare index sir sursa
DI <-- DI + 1	- actualizare index sir dest.

b) Daca DF = 1:

ES : DI <-- DS : SI	- transfer curent sir - sir
SI <-- SI - 1	- actualizare index sir sursa
DI <-- DI - 1	- actualizare index sir dest.

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

2. Efectul instructiunii MOVSW este:

a) Daca DF = 0:

ES:DI,DI+1 <- DS:SI,SI+1 - transfer curent sir-sir
SI <- SI + 2 - actualizare index sir sursa
DI <- DI + 2 - actualizare index sir dest.

b) Daca DF = 1:

ES:DI,DI+1 <- DS:SI,SI+1 - transfer curent sir-sir
SI <- SI - 2 - actualizare index sir sursa
DI <- DI - 2 - actualizare index sir dest.

3. Efectul instructiunii LODSB este:

a) Daca DF = 0:

AL <- DS : SI - transfer curent sir-acumulator
SI <- SI + 1 - actualizare index sir sursa
DI <- DI + 1 - actualizare index sir dest.

b) Daca DF = 1:

AL <- DS : SI - transfer curent sir-acumulator
SI <- SI - 1 - actualizare index sir sursa
DI <- DI - 1 - actualizare index sir dest.

4. Efectul instructiunii LODSW este:

a) Daca DF = 0:

AX <- DS : SI,SI+1 - transfer curent sir-acumulator
SI <- SI + 2 - actualizare index sir sursa
DI <- DI + 2 - actualizare index sir dest.

b) Daca DF = 1:

AX <- DS : SI,SI+1 - transfer curent sir-acumulator
SI <- SI - 2 - actualizare index sir sursa
DI <- DI - 2 - actualizare index sir dest.

5. Efectul instructiunii STOSB este:

a) Daca DF = 0:

ES : DI <- AL - transfer curent acumulator-sir
SI <- SI + 1 - actualizare index sir sursa
DI <- DI + 1 - actualizare index sir dest.

b) Daca DF = 1:

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

ES : DI <- AL	- transfer curent acumulator-sir
SI <- SI - 1	- actualizare index sir sursa
DI <- DI - 1	- actualizare index sir dest.

6. Efectul instructiunii STOSW este:

a) Daca DF = 0:

ES : DI,DI+1 <- AX	- transfer curent acumulator-sir
SI <- SI + 2	- actualizare index sir sursa
DI <- DI + 2	- actualizare index sir dest.

b) Daca DF = 1:

ES : DI,DI+1 <- AX	- transfer curent acumulator-sir
SI <- SI - 2	- actualizare index sir sursa
DI <- DI - 2	- actualizare index sir dest.

2.2. Prefixul REP

Pentru a reduce timpul de executie in cazul repetarii de $N \geq 1$ ori a unei instructiuni pentru lucrul cu siruri s-a introdus prefixul REP. Punand acest prefix in fata uneia dintre instructiunile pentru lucrul cu siruri, numita generic *instrsir*.

REP *instrsir*

efectul ei devine echivalent cu al secentei:

etich: *instrsir*
 LOOP etich

(necesitand preincarcarea in registrul CX a numarului de repetari).

3. Instructiuni de comparatie pentru lucrul cu siruri

3.1. Instructiunile CMPS si SCAS

Instructiunile de comparatie pentru lucrul cu siruri cu operanzi expliciti sunt:

- comparatie intre doua siruri:

CMPS SIRDEST, SIRSURSA

- comparatie intre sir "destinatie" si registru:

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

SCAS SIRDEST, AL sau
SCAS SIRDEST, AX

Instructiunile cu operanzi impliciti pentru siruri de octeti au formele:

- comparatie *intre doua siruri*:

CMPSB

- comparatie *intre sir "destinatie" si regisztr*u:

STOSB

iar *instructiunile cu operanzi impliciti pentru siruri de octeti au formele:*

- comparatie *intre doua siruri*:

CMPSW

- comparatie *intre sir "destinatie" si regisztr*u:

STOSW

Aceste instructiuni au un *efect asemanator cu instructiunea de test CMP* (rezultatul nu este incarcat intr-un regisztr sau stocat in memorie). De aceea ele sunt *folosite in cazul in care se doreste testarea unor conditii*.

1. Efectul instructiunii CMPSB este:

- a) Daca DF = 0:

CMP(ES : DI),(DS : SI)- comparatie valori curente sir-sir
SI <- SI + 1 - actualizare index sir sursa
DI <- DI + 1 - actualizare index sir destinatie

- b) Daca DF = 1:

CMP(ES : DI),(DS : SI)- comparatie valori curente sir-sir
SI <- SI - 1 - actualizare index sir sursa
DI <- DI - 1 - actualizare index sir destinatie

2. Efectul instructiunii CMPSW este:

- a) Daca DF = 0:

CMP(ES : DI,DI+1),(DS : SI,SI+1)
SI <- SI + 2
DI <- DI + 2

- b) Daca DF = 1:

CMP(ES : DI,DI+1),(DS : SI,SI+1)

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

SI <-> SI - 2
DI <-> DI - 2

3. Efectul instructiunii SCASB este:

a) Daca DF = 0:

CMP(ES : DI),AL - comparatie valori curente sir-registrul
SI <-> SI + 1 - actualizare index sir sursa
DI <-> DI + 1 - actualizare index sir destinatie

b) Daca DF = 1:

CMP(ES : DI), AL - comparatie valori curente sir-registrul
SI <-> SI - 1 - actualizare index sir sursa
DI <-> DI - 1 - actualizare index sir destinatie

4. Efectul instructiunii SCASW este:

a) Daca DF = 0:

CMP(ES : DI,DI+1),AX
SI <-> SI + 2
DI <-> DI + 2

b) Daca DF = 1:

CMP(ES : DI,DI+1),AX
SI <-> SI - 2
DI <-> DI - 2

3.2. Prefixele REPZ, REPE, REPNZ si REPNE

Pentru a reduce timpul de executie in cazul unei repetari de N>1 ori a unei instructiuni de comparatie pentru lucrul cu siruri, se poate folosi unul dintre prefixele: REPZ, REPE, REPNZ, REPNE.

Punand unul dintre aceste prefixe, numit generic REP*conditie*, in fata uneia dintre instructiunile de comparatie pentru lucrul cu siruri, numita generic *instrsir*.

REP*conditie* *instrsir*

Efectul ei devine echivalent cu al secventei:

Etich: *instrsir*
 LOOP*conditie* Etich

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

4. Exemple de programe

4.1. Calcule in dubla precizie

1. Copierea unui sir de octeti *sirsursa* intr-un alt sir de octeti *sirdest*:

```
DATA SEGMENT
    sirsursa DB 0, 10H, 20H, 30H, 40H, 50H, 60H, 70H
    sirdest DB 8 DUP(?)
    N           EQU 8
DATA ENDS
ASSUME CS: COD, DS: DATA
COD SEGMENT
START:
    MOV AX, DATA           ; initializare DS
    MOV DS, AX
    CLD                   ; fortare DI = 0 (sens direct)
    MOV SI, OFFSET sirsursa ; pregatirea adresei primului
                           ; octet din sirsursa
    MOV DI, OFFSET sirdest ; pregatirea adresei primului
                           ; octet din sirdest
    MOV CX, N              ; numarul de elemente
                           ; ale sirului sirsursa
et:   MOVSB                ; copiere octet curent
                           ; si actualizare SI si DI
    LOOP et                 ; repetare de N ori
    MOV AH, 4CH             ; exit
    INT 21H
COD ENDS
END START
```

2. Copierea unui sir de cuvinte *sirsursa* intr-un alt sir de cuvinte *sirdest*:

```
DATA SEGMENT
    sirsursa DW 0, 1000H, 2000H, 3000H, 4000H, 5000H
    sirdest DW 6 DUP(?)
DATA ENDS
ASSUME CS: COD, DS: DATA
COD SEGMENT
START:
    MOV AX, DATA           ; initializare DS
    MOV DS, AX
    CLD                   ; fortare DI = 1 (sens invers)
```

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

```

MOV SI, OFFSET sirsursa      ; M = 2*(N-1) este deplasarea de
ADD SI, M                   ; la primul pana la ultimul
                             ; cuvant din sirsursa
                             ; pregatirea adresei primului
                             ; cuvant din sirdest
MOV DI, OFFSET sirdest      ; M = 2*(N-1) este deplasarea de
ADD DI, M                   ; la primul pana la ultimul
                             ; cuvant din sirdest
                             ; numarul de elemente
                             ; ale sirului sirsursa
et:  MOVSW                  ; copiere cuvant curent
     LOOP et                 ; repetare de N ori
     MOV AH, 4CH              ; exit
     INT 21H
COD  ENDS
END START

```

3. Incarcarea succesiva a octetilor unui sir *sirsursa* in registrul acumulator AL pentru negarea octetilor si stocarea lor in sirul *sirdest*:

```

DATA SEGMENT
    sirsursa DB 0, 10H, 20H, 30H, 40H, 50H, 60H, 70H
    sirdest DB 8 DUP(?)
    N          EQU 8
DATA ENDS
ASSUME CS: COD, DS: DATA
COD  SEGMENT
START:
    MOV AX, DATA             ; initializare DS
    MOV DS, AX
    CLD                      ; fortare DI = 0 (sens direct)
    MOV SI,OFFSET sirsursa
    MOV DI,OFFSET sirdest
    MOV CX, N
et:  LODSB                  ; incarcare octet curent in AL
    NEG AL                  ; negare continut AL
    STOSB                  ; stocare continut AL in octet
                           ; curent si actualizare DI
    LOOP et                 ; repetare de N ori
    MOV AH, 4CH              ; exit
    INT 21H
COD  ENDS
END START

```

4. Copierea unui sir de cuvinte *sirsursa* intr-un alt sir de cuvinte *sirdest*:

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

```
DATA SEGMENT
    sirsursa DW 0, 1000H, 2000H, 3000H, 4000H, 5000H
    sirdest DW 6 DUP(?)
    N           EQU 6
DATA ENDS
ASSUME CS: COD, DS: DATA
COD SEGMENT
START:
    MOV AX, DATA           ; initializare DS
    MOV DS, AX
    CLD                   ; fortare DI = 0 (sens direct)
    MOV SI, OFFSET sirsursa
    MOV DI, OFFSET sirdest
    MOV CX, N
    REP MOVSW             ; copiere cuvint curent
                           ; repetata de N ori
    MOV AH, 4CH             ; exit
    INT 21H
COD ENDS
END START
```

5. Compararea unui sir de octeti *sirsursa* cu un alt sir de octeti *sirdest* si semnalarea diferentei lor prin variabila *rez*:

Varianta 1.

```
DATA SEGMENT
    sirsursa DB 0, 10H, 20H, 30H, 40H, 50H, 60H, 70H
    sirdest DB 0, 10H, 20H, 30H, 40H, 50H, 50H, 70H
    N           EQU 8
DATA ENDS
ASSUME CS: COD, DS: DATA
COD SEGMENT
START:
    MOV AX, DATA           ; initializare DS
    MOV DS, AX
    CLD                   ; fortare DI = 0 (sens direct)
    MOV SI, OFFSET sirsursa
    MOV DI, OFFSET sirdest
    MOV CX, N
    MOV rez, 1              ; initializare rez cu 1
                           ; (siruri identice)
et1:  CMPSB               ; comparare octet curent
    JE et2                 ; continua daca octetul curent
```

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

```

MOV rez, 0           ; este identic
                      ; modificare rez in 0
JMP et3             ; (siruri diferite)
                     ; oprire daca octetul curent
                     ; nu este identic
et2: LOOP et1        ; repetare de N ori
et3: MOV AH, 4CH      ; exit
      INT 21H
COD ENDS
END START

```

Varianta 2.

```

DATA SEGMENT
    sirsursa DB 0, 10H, 20H, 30H, 40H, 50H, 60H, 70H
    sirdest DB 8 DUP(?)
    N          EQU 8
DATA ENDS
ASSUME CS: COD, DS: DATA
COD SEGMENT
START:
    MOV AX, DATA           ; initializare DS
    MOV DS, AX
    CLD                   ; fortare DI = 0 (sens direct)
    MOV SI, OFFSET sirsursa
    MOV DI, OFFSET sirdest
    MOV CX, N
    MOV rez, 1              ; initializare rez cu 1
                            ; (siruri identice)
    REPZ CMPSB            ; repetare (de max. N ori) daca octetul
                            ; curent al sirului sirsursa este identic
                            ; cu octetul curent al sirului sirdest
    MOV AX, ES:[DI]         ; copiere ultim octet comparat din sirdest
                            ; in acumulator
    CMP AX, [SI]            ; comparatie cu oct. similar din sirsursa
    JE et1                 ; continua daca ultimii octeti comparati
                            ; sunt identici
    MOV rez, 0              ; rez = 0 (siruri diferite) daca ultimii
                            ; octeti comparati sunt diferiti
et1: MOV AH, 4CH          ; exit
    INT 21H
COD ENDS
END START

```

- Compararea octetilor unui sir de octeti *sirdest* cu un octet aflat in acumulator si semnalarea pozitiei primului octet care difera in poz:

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

DATA SEGMENT

```
sirdest DB 0, 10H, 20H, 30H, 40H, 50H, 60H, 70H  
N EQU 8
```

DATA ENDS

ASSUME CS: COD, DS: DATA

COD SEGMENT

START:

```
MOV AX, DATA ; initializare DS  
MOV DS, AX  
CLD ; fortare DI = 0 (sens direct)  
MOV DI, OFFSET sirdest  
MOV CX, N  
REPZ SCASB ; comparare octet curent  
MOV poz, AL ; stocare pozitie octet care  
; difera  
MOV AH, 4CH ; exit  
INT 21H
```

COD ENDS

END START

7. Compararea cuvintelor unui sir de cuvinte *sirdest* cu un cuvant aflat in acumulator si semnalarea pozitiei primului cuvant care este identic in *poz*:

DATA SEGMENT

```
sirdest DW 0, 1000H, 2000H, 3000H, 4000H, 5000H, 6000H  
N EQU 7
```

DATA ENDS

ASSUME CS: COD, DS: DATA

COD SEGMENT

START:

```
MOV AX, DATA ; initializare DS  
MOV DS, AX  
CLD ; fortare DI = 0 (sens direct)  
MOV DI, OFFSET sirdest  
MOV CX, N  
REPNZ SCASB ; comparare octet curent ; MOV poz, AL  
; stocare pozitie cuvant identic ; cu cel din acumulator  
MOV AH, 4CH ; exit  
INT 21H
```

COD ENDS

END START

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

5. Desfasurarea lucrarii

1. Se editeaza urmatorul *program de comparare a doua siruri de octeti sir1 si sir2, si de semnalare a diferenței lor prin variabila rez*, intr-un fisier cu numele AP51.ASM:

```
DATA SEGMENT
sir1    DB 'Triunghiul echilateral are toate laturile congruente.'
sir2    DB 'Triunghiul echilateral are toate laturile congruente.'
sir3    DB 'Triunghiul echilateral are toate unghiiurile congruente.'
rez    DB ?
DATA ENDS
ASSUME CS: COD, DS: DATA
COD    SEGMENT
START:
    MOV AX, DATA
    MOV DS, AX
    MOV CX, SIZE sir1
    MOV SI, OFFSET sir1
    MOV DI, OFFSET sir2
    MOV rez, 'T'           ; siruri identice
    REPZ CMPSB
    JCXZ et1
    MOV rez, 'D'           ; siruri diferite
et1:
    MOV AH, 4CH
    INT 21H
COD    ENDS
END START
```

Se parcurg etapele 1.a) ... 1.f) de la lucrarea nr. 2 pentru acest program.

2. Se concepe si editeaza un *program care sa determine daca valoarea unui cuvant cuv se regaseste intr-un sir de cuvinte sir si sa semnaleze gasirea lui in variabila rez*, intr-un fisier cu numele AP52.ASM.

6. Teme si exercitii

1. Sa se scrie un *program care sa citeasca de la tastatura doua siruri de caractere (incheiate de exemplu prin punct), sa determine daca sirurile sunt identice sau nu si sa afiseze un mesaj corespunzator pe ecran*.

ARHITECTURA MICROPROCESOARELOR

LUCRAREA DE LABORATOR NR. 5

2. Sa se scrie un *program care sa citeasca de la tastatura un sir de caractere (incheiat de exemplu prin punct) si inca un caracter pe care sa il compare cu sirul citit anterior, sa determine daca sirul contine caracterul si daca da pe ce pozitie, si sa afiseze mesajele rezultatele pe ecran*

7. Intrebari

1. Care sunt perechile de registre utilizate implicit la adresare de instructiunile pentru lucrul cu siruri ?
2. Care sunt registrele utilizate implicit de instructiunile pentru lucrul cu siruri LODS, STOS si SCAS ?
3. Care sunt asemanarile si care sunt deosebirile intre efectul instructiunii LOOP si efectul prefixului REP ?
4. Care sunt asemanarile si care sunt deosebirile intre efectul instructiunii LOOPE si efectul prefixului REPE ?